

Sahib ve Başmuharrir
SİRET BAYAR
Millet menafine aid yazılara
savfalarımız açıktır.
Basılmayan yazılar geri
verümez.

ULUS SESİ

— SIYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1072
10 İkinciteşrin 1938
Perşembe
Sayısı 100 Paradır.

On ikinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

BÜYÜK ATAMIZI BU GÜN KAYBETTİK

Ulu Şef Atatürk, saat 9 zı 5 gece hayata gözlerini kapadı

Ankara 10 (Radyo) —
Riyaseticümhur Umumi
Kâatpliginden: Rapor
10 / 11 / 938 Atatürkün
müdavi ve müşavir ta-
bipleri tarafından ve-
rilen rapordur.

Reisicumhur Ata-
türkün umumî hallerin-
deki vehamet dün ge-
ce neşir olunan rapor-
dan sonra vehamet her
an artarak bugün saat
9 zı 5 gece terki ha-
yat etmişlerdir.

Büyük Şefin acı ölü-
mü haberi karşısında
duyduğumuz teessür,
akıttığımız göz yaşı ve
heyecanla radyo ile
aldığımız resmi tebliğ-
den not edebildiklerimi-
zi aşağıya yazıyoruz.

Resmî Tebliğ

Müdavi ve müşavir
tabiplerin neşir edilen
raporu Atatürkün dün-
yaya gözlerini kapadığını
bildirmektedir. Büyük mil-
letimiz ve insanlık büyük
evlâdını kayıp etti. Mil-
letimize içimiz yanarak
en derin taziyetlerimizi
sunarız.

Şurasını her şeyden
evvel beyan etmeliyiz ki;
ölmez olan onun ölmez
eseri Cümhuriyet Türki-
yesidir.

Onun hükûmeti içinde
bulunduğu şu anda dik-
katle vazife başındadır.

Bu gün hayata göz yuman ve ölümü ile bütün Türk milletini ve
bütün insanlık âlemini ağlatan

Büyük Şef Atatürk

Reisicumhur Veki- linin tebliği

Atatürkün elîm
ziyai dolayısıyla
teşkilâtı esasiye
kanununun 33 ci
maddesi "muci-
bince yeni reisi-
cumhur intihab
edilmek üzere B.
Millet Meclisini
11 ikinci teşrin
Cuma günü saat
11 de içtimaada-
vet ediyorum.

Reisi Cumhur Vekili
Abdülhalik Renda

Büyük Türk Milletinin
hükûmetile yek vücud ola-
rak hareket edeceğine
şüphe yoktur.

Teşkilâtı esasiye ka-
nununun 33 nci maddesi
mucibince Büyük Millet
Meclisi Reisi Abdülhalik
Renda Reisicumhur vekâ-
leti vazifesini deruhte et-
— Sonu 2 inci sayfede —

TÜRK PETROLÜ

F. R. ATAY

— Bulduk mu?

Yahut: — Bulacak mıyız?

Daha tereddüt edenler: — Acaba bulmak isterler mi?

Yay biçimi bir sopa ile Sinâ çöllerinde su arıyan Alman sihirbazının arkasından, vaktile, genç zabıtlar biz de böyle konuşurduk. Petrol, eski zamanların altın sevdası yerini tutuyor. Motör, petrol demektir: Havada ve karada yeni müdafaa vasıtalarının kanı, gazdır. Petrol kaynaklarına sahip olanlar, emniyet için dedirler; memleket veya sömürgelerinde petrol kaynakları olmıyanlar, onu ya kendi topraklarında aramaktadırlar; yahut, onun bulunduğu topraklara doğru koşmaktadırlar.

Eski devrin altın sevdası, ortaçağ simyacısına vücut verdi. Biz daha mesuduz: Ortaçağ simyacısı suni altını yapmadı; fakat asrımız sentetik benzin elde etmiştir. Hattâ her türlü ihtimale karşı; Türkiye cumhuriyetinin bu endüstriyi tesis etmek kararına olduğunu da biliyoruz.

Sentetik benzin, hiç bir müdafaa maddesinde maliyet fiyatının aslâ bahis mevzuu olmadığı harp hâli için lâzım ve kâfidir. Düşman öldüren karışının vazifesini yaptığı vakit, benzinin bize kaç mal olduğunu hesap etmeyiz. Fakat sulh motörü için, onun işleme cevherini değil, bu cevherin fiyatını ve bilhassa emniyetini de düşünmeye mecburuz. Bundan dolayı pamuk gibi, demir gibi, petrolümüzü de kendi memleketimizde arıyoruz.

Bugüne kadar henüz petrol bulmadık; fakat Türkiye topraklarının petrol vermek ihtimallerinden de henüz hiç birini kaybetmedik. Bir küçük mukayese yapalım:

Bu mukayeseyi, şüp-

hesiz, petrol bulunmuş olan değil, fakat henüz petrol bulunmamış olan bâkir bölgelerdeki araştırmaları esas tutularak yapabiliriz. Amerika, İngiltere, Fransa, İtalya, Macaristan, Fas ve Irak, petrol bulunmamış olan yerlerinde araştırmalar devam eden memleketler arasındadır. Amerika'da 1937 senesi içinde, bâkir yerlerde, 3364 kuyu açılmıştır. [1] Bu kuyulardan 1140 tanesi Te×ak Louisiana bölgesinde yapılmıştır. Bunlardan 1002 si boş çıkmış ve yalnız 138 inde petrol veya hava gazına rast gelinmiştir. Yani 8 kuyuda bir kuyu, yüzde 12 muvaffakiyet! Amerika'nın diğer bölgelerinde açılan 2224 kuyudan 1943 ü muvaffak olmamış, 241 kuyuda petrol veya hava gazı bulunmuştur: Yüzde 12,6 muvaffakiyet! Bütün bu kuyuların topyekûn derinliği 2,700,800 metreye varmıştır. Bu yekûnun 410,000 metresi faydalı, 2,300,000 metresi ise faydasız kuyuları teşkil ediyor. Demek ki ekonomik randıman veren metraj, yüzde 15 tir. Bundan başka açılmış olan 3364 kuyunun vasfî derinliği 800 metre olduğunu da hatırla bulundurunuz.

Bir de petrol aramada kullanılan muhtelif usuller var. Karilerimizi yormamak için bunların teferruatına girmek istemiyoruz. Ancak şunu ilâve edelim ki en muvaffakiyetli arama usulleri dahi yüzde 75 nisbetinde boşa çıkıyor. Bununla beraber petrol arama âleminde yüzde 25 muvaffakiyet, bir talih eseri addolunmaktadır. Amerika'da jeolojik vaziyetin kırk seneden beri tetkik edilmekte olduğu da malumdur.

Aynı usulleri kullanan kumpanyalar, İngil-

(1) Bu malûmatı American association of petroleum geologists mecmuasından alıyoruz.

mişlerdir. Teşkilâtı esasiye kanununun 34 nci maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi derhal Reîsicumhuru intihap edecektir.

Bu kanuna göre Cümhur reisliğine gelecek zâtın etrafında hükûmetile; şanlı ordusile Türk milleti sarsılmaz bir millet olarak toplanacak ve yükselmesine devam edecektir.

Bugün ölümüne ağladığımız Atatürkün eserlerini her vakit Türk milletine güvendi ve büyük milletine bıraktı.

Türk milleti onun eserlerini ebediyen yaşatacaktır. Türk gençliği onun izinde yürüyecek, onun kıymetli vadiası olan Türkiye Cumhuriyeti Kemal Atatürkün tarihinde ve gönlünde daima yaşayacaktır.

Seçme Haberler

Keskinde şiddetli bir zelzele oldu

Ötey gün Keskin kazasında saat 15,30 da şiddetli bir zelzele olmuştur. Zelzele kaza merkezinde bir hasar yapmamıştır. Köylerde hasar olup olmadığı tetkik edilmektedir.

tere'de üç sene içindeki faaliyetleri sırasında aynı muvaffakiyet nisbetini elde edememişlerdir. Bu müddet zarfında İngiltere'de mecmuu 14736 metre derinlikte 20 sondaj yapılmıştır. Bunlardan altısı halâ devam ediyor: Ve yalnız birisi günde bir buçuk ton gibi ehemmiyetsiz bir petrol kaynağı bulmuştur. Amerika'daki yüzde 12 nisbeti burada % 7 ye düşüyor.

Bu rakamlar dünya petrol işlerinin yüzde 83 ünü yapan İngiltere ile Amerika'daki vaziyeti göstermektedir. Fransa'nın Fas'taki yirmi senelik faaliyeti ise günde yalnız iki yüz ton petrol veren ve bir aralık yandığı için tekrar aranıp bulunan bir kuyuya münhasır kalmıştır. Fakat Fransa'da petrol kuyusu muvaffak olmadığı zaman, dediko-

şiddetli bir zelzele

İstanbul (A.A) — Rasathanenin verdiği malûmata göre, saat beşi 51 dakika 50 saniye gece şiddetlice bir zelzele kaydedilmiştir.

Merkez üstünün İstanbul'dan 880 kilometre mesafede olduğu tahmin edilmektedir.

du kuyuları işlemeye başlar;

— Bulunmuyor mu? Yoksa: Bulmaklığımız mı arzu edilmiyor?

Türkiye'mize gelince, petrol kuyusu denilebilecek derinliklerde (800 metreden fazla) ancak iki adet kuyu açmışızdır. Yani, evham ve hayal kuyularına düşmeksizin, katı, çetin, pahalı ve madî toprak mücadelesine henüz başlamış vaziyeteyiz. Tabiat ancak say ve sabıra râm olur: Telâşlanmak, veya, ümitsizlenmek değil, topraklarımızda petrol kaynakları bulacağımız şüphesiz olduğu kanaati ile, ilk çalışma devrindeyiz.

Not — Memleketimizdeki petrol araştırma işlerine aid tafsîlât almak için M. T. A.

Nusaybin Kaymakamı

Nusaybin Kaymakamlığına Sabri tayin edilmiştir.

Ölçü ve ayar işlerinin islahı

İktisat Vekâleti ve ayar işlerinin emniyeti ve selâmetinin yürütülmesi temin maksadıyla yerli bazı tedbirler almağa karar vermiştir. Bu tedbirler valiliklere bir talimatla bildirilmiştir. Alınması tenilen tedbirler arasında şunlar vardır. Bazı yerlerde bilhassa kasabalar köylerde yasak ölçü aletlerin elân kollanmasının önüne geçilecek muayeneden sonra müddet kullanan aletlerin doğrulukları aranarak muayenesi yapılmaması aletlerin kollanılmasında önüne geçilecek ve bilhassa köy pazarlarında nizamî ölçü nanları tarafından elân ka arşın vahidi kıyasına göre alış veriş masına meydan gelecek mülki ve belediye kilât mensupları dan ölçü ve ayar işleri yık olduğu ehemmiyet ve kıymetle takip ve bik olunacaktır. zabıtası jandarma teşkilâtının ölçü daha fazla benimsenmesi gayret olunacaktır.

nn cumhuriyetin 15. dönümü münasebetile tigi fevkalâde nüshaya caat ediniz. Makalemiz için, o mecmua tekran lanan malûmatı mek istemedik. Bu betle M. T. A. nın yıl nüshasının bütün tımız arasında pek bir mevkii olduğunu redelim.

[U.L. Biri

TARİHİ TEFRIKA

MARDİN ARTIK DEVLETİNİN SON GÜNLERİ VE
Aksak Timurun Mardini Muhasarası

Yazan; Siret Bayar

Kara Mehmet Bey

Bir yarma hareketi yaparak güç halle canını kurtararak kaçtı

Aksak Timurun gelmekte olduğu haberi
Artık oğulları diyarında bir top gibi patladı

BU umulmaz baş-
kın ve imdat
kuvvetleri ara-
yın sıkışan Karako-
yunlular, askerlik ta-
rhiminde eşine pek az
rastlanan kahramanlık
gösterdilerse de har-
bi kaybettiler.

Dünün muzaffer or-
dusu, bu gün büyük bir
bezimete uğradı ve
dağıldı.

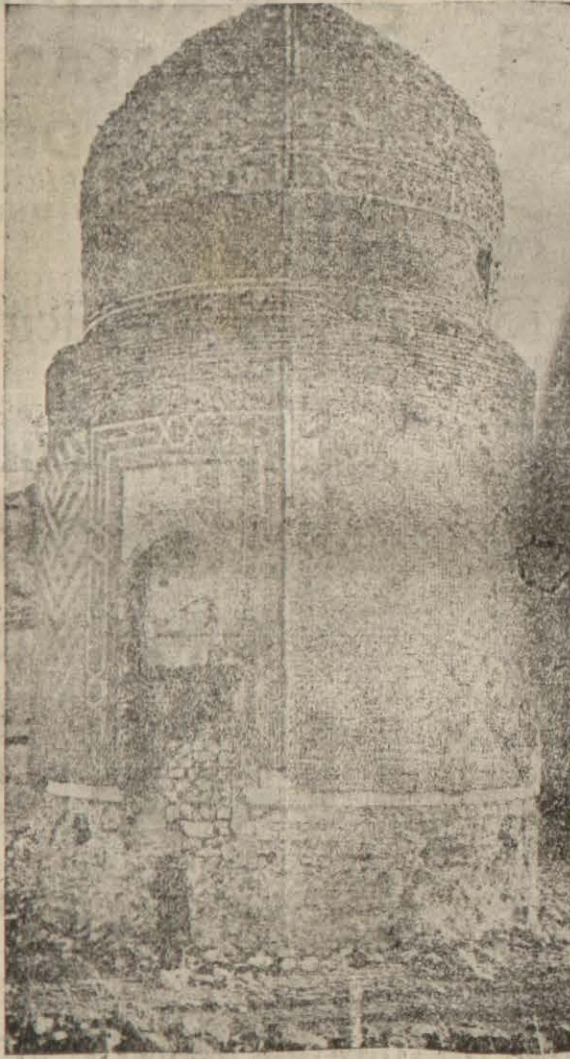
Kara Mehmet Bey
bir kaç yüz atlı ile bir
yarma hareketi yap-
rak güç halle kendini
kurtararak kaçtı.

Bu muharebede Ve-
liahd Şahabeddin Ah-
medle, Üstün Boğa, yıl-
larca dillerde destan
olan yararlıklar ve kah-
ramanlıklar gösterdiler.

Kara Mehmet Bey-
de, Bayram Hoca gibi
Mardinin hükümdarlık
edemeyiş-
inin hasret ve teessürü
inde taline sitem ede-
de Mardinden uzak-
laştı.

Melek İsa, Veliahdi-
le, tutsaktan kurtarılan
büyük veziri Emir Fey-
zla birlikte Mardine
dönerken, bütün Mardin
halkı, onları saygı ile
karşıladı, Mardin yine
sevinçli ve neşeli gün-
ler yaşadı. (786 Hc.)

Bu önemli gaileyi
de başından savan Me-
lek İsayi düşündüren
iki mesele daha vardı:
Biri Kızıltepe ve Cizre

Hasankeyf'te Türklere ait Muzayık bir türbe

çevrelerinde zaman za-
man baş kaldıran boy
beylerini uslandırmak,
diğeri de Aksak Timu-
run saldırılarından ül-
kesini korumak.

Birinci meseleye pek
o kadar ehemmiyet ver-
meyen ve kısa bir za-
manda bu işi de yoluna
koymaya muvaffak olan
Artık Kağanını asıl ta-
saya düşüren ikinci
mesele idi.

Aradan çok zaman
geçmeden, Aksak Ti-
murun gelmekte olduğu
haberi Artık oğulları
diyarında bir top gibi
patladı.

—Sonu Var—

Bayram yaklaşıyor

Sayın müşterilerimizi Kartvizit-
siz bırakmamak için bu yıl çok
erkenden sipariş verdik. Her çe-
şid kartvizit, zarf ve Bayram teb-
riklerimiz geldi

Bayrama bir iki gün kalarak verilen si-
parişler acele olarak yapıldığından zarafet
ve diğer inceliklerine dikkat etmek maalesef
kabil olamamaktadır.

Temiz ve güzel kartvizit yaptırmak arzu
ediyorsanız lütfen şimdiden ismarlayınız. Si-
parişlerinizi ne kadar erken vererseniz kart-
larınız o derece güzel, zarif ve temiz olur,
hem de bizi sıkışık vaziyetten kurtarırsınız.

Bayrama iki üç gün kalarak verilecek si-
parişler kabul edilmeyeceğinden dolayı müş-
terilerimizin acele etmelerini rica ederiz.

Mardin
İcra dairesinden

Tekke mahallesin-
den Mustafa kızı a-
de ve Mustafa oğlu
Süleyman ve Mus-
tafa kızı Naima ara-
larında şayan müş-
terek tekke mahal-
lesinde vaki 300
lira kıymtindeki
yemini Seyit Hasan
hanesi yesar ve ar-
ka ve cephesi tariki
am ile mahdud bir
oda ve bir kiler ve
bir mutbah ve bir
helayi müstelil ta-
pu 404 numara ve 91
tarikhile mukayyet

bir bap hanenin ka-
bili taksim olmadı-
ğından makkeme-
ce satılmasına ka-
rar varılmıştır.

hanenin birinci sa-
tışı 20/12/938 salı
günü saat 11 de mar-
din icra dairesinde
yapılacaktır. bu ar-
tırmada takdir edi-
len kıymetin yüzde
yetmiş beşine talip
çıkmadığı takdirde
satış 15 gün sonra
4/1/938 çarşamba
künü aynı yer ve
saatten yapılacaktır

2004 numaralı icra
ve iflas kanununun
126 ncı maddesi
mucibince işbu gay-
ri menkulde hakkı
olanların satış gün-
lerinden evvel icra
dairesine müraca-
atları ve satışa iş-
tirak edeceklerin
yüzde yedi buçuk
pey akçesi getirme-
leri ve dellâliye ve
sair masraf müş-
teriye ait olduğu
ilân olunur.

Tür Hava Kurumu

26 CI - TERTİP

Büyük Piyangosu

Birinc Kşide: 11/İkinciteşrin/938 dedir

Büyük İkramiye: 40.000 Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık
ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mü-
kâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ih-
mal etmeyiniz. Siz de piyangoğunun mesut ve bahtı-
varları arasına girmiş olursunuz...

İDAREHANESİ
Kahramanmaraş'ta Hakkı Hakkı Daire
Telgraf Adresi
Mardinde "Ulus Sesi,"

MARDİN'DE ULUS SESİ

Genel Neşriyat ve Yazı İşleri
Direktörü
M. Siret Bayar
Basıldığı yer: (ULUS SESİ) Basımevi

YURTTAŞ!

**Türk Hava
Kurumuna
Yardım Et**
Bu yardım en büyük bir yurd borcudur.

AMERİKAda
BİR TÜRK ÇOCUĞU
HER TÜRK ÇOCUĞUNUN
OKUMASI LAZIM BİR
ROMAN
Fiyatı 150 kuruştur
Kiraya da verilir.

Bir varmış
Bir yokmuş..
Evvel zaman içinde
**ÇOK GÜZEL HİKÂYE
KİTABIDIR**

Satlık için İçi çok güzel Hikâye ve
Masallarla dolu bu kitabı her çocuğa tavsiye ederiz.

Yurddaş! Kaçakçı vatan hayınıdır.

Yurddaş!

Kızılay, Yurtla ölüm ve Şefkatın

Arasına Kanad Gerer.

YURT DAŞ!

Türk evinin şerefli ananesi kilerdir.

Kavanoz, kavanoz reçelleri, şişe şişe şurupları olma-

yanbir ev, Çocuk suz bir yuva kadartadsızdır.

Bu güzel ananemizi yaşatalım.

Yurtdaş!

KURDUĞUMUZ FABRİKALAR VE YAPTIĞIMIZ DEMİRYOLLAR

Hep ulusun biriktirme gücüne dayanır.

Bu gücü arttırmak hep senin elindedir

MARDİN

**Ulus Sesi
Basımevi**

Doğu illerinin en modern bir BASİMEVIDİR

Her nevi Defter, Çek, Bono, Makbuz, Kâğıt başlıkları, Kartvizit, Davetiye, Duvar afişleri, Sinema ve Tiyatro biletleri çok güzel bir şekilde basılır ve kısa bir müddet içinde teslim edilir.

Yeni getirttiğimiz fantazi ve kübik harflerle çok sık reçete kâğıtları basılır.

Mücellihanemiz vardır. Her boyda kitab, defter ve sair bütün şeyler çok sık ve beğenilecek şekilde teclid edilir.

Verilecek siparişler, gönderilecek paralar Mardinde (Ulus Sesi Basımevi) İdare müdürlüğü namına gönderilmelidir.

Dışarıdan gönderilecek sipariş numunelerinin okunaklı bir şekilde yazılmasını sayın müşterilerimizden dileriz.